

Ryhmäilmiöt liikunnassa -kirja

Ryhmäilmiöiden ohittaminen on todennäköisesti yksi syy suomalaisten heikkoon menestykseen joukkuelajeissa.

Urheiluvalmennuksessa on totuttu keskittymään fyysisten ominaisuuksien ja suoritustekniikan parantamiseen sekä taktiikan hiomiseen. Myös ravinnon ja levon merkitykset tunnetaan hyvin. Sen sijaan yksilöiden ja ryhmän psykologisten ja sosiaalipsykologisten tekijöiden kehittäminen on jäänyt vähälle huomiolle. Lajiliitot järjestävät valmennukseen liittyvää koulutusta, mutta ryhmäilmiöiden opetus jää yleensä vähäiseksi. Toisaalta tietoakaan ryhmän toiminnan kehittämisestä ei ole ollut toistaiseksi paljon saatavilla.

On yllättävää, että ryhmäilmiöt on sivuutettu, sillä niiden ohittaminen on todennäköisesti yksi syy suomalaisten heikkoon menestymiseen joukkuelajeissa. Yleensä joukkuevalmentajat sanovat, että ”pelaajien pää ei kestänyt”. Pikemminkin pitäisi sanoa, että valmentajan ja hänen edustamansa organisaation osaaminen ei riittänyt. Ryhmäilmiöiden näkökulmasta valmentajat eivät usein ole tunnistanee ryhmän sisäisiä suoritukseen vaikuttavia asioita.

Koululiikunnassa on vastaavia puutteita. Koulujen liikunnanopetus on didaktisesti korkeatasoista, mutta kehitettävää on siinä, kuinka ryhmiä ohjataan.

Liikuntaryhmän toiminnassa liittyminen, kuuluminen, hyväksytyksi tuleminen, osallistuminen ja vaikuttaminen sekä toimintakyvyn ja suoritusten kehittäminen ovat kaikille tärkeitä asioita. Valitettavan usein yksilöiden tarpeet jäävät huomioon ottamatta. Liikuntaharrastuksen lopettaminen, vallankäyttö ryhmässä tai kiusaaminen ovat yleisiä ilmiöitä. Kielteisten ja nujertavien sekä toisaalta myönteisten, toimintaa rakentavien ja kehittävien toimintojen ymmärtämisessä ja kohtaamisessa ryhmäilmiöiden tuntemus on tarpeen.

Ryhmäilmiöt liikunnassa -kirja opastaa viimeisimmän tutkimustiedon ja käytännön esimerkein miten ryhmäilmiöiden hallinta omaksutaan kehityksen voimavaraksi. Teos on alan suomalaisten asiantuntijoiden kirjoittama perusteos. Se on suunnattu valmentajille, liikunnan opettajille ja ohjaajille sekä liikunta-alan opiskelijoille.

Liikuntatieteellinen Seura ry

Ryhmäilmiöt liikunnassa

- Liikuntatieteellisen Seuran (LTS) julkaisu nro 163, 338 sivua, Helsinki 2009; ISBN 978-951-8982-76-3; ISSN 0356-746X
- Kirjoittajat: Esa Rovio, Taru Lintunen, Olli Salmi, Matti Jaakkola, Pauli Juuti, Marjo Kuusela, Antti Nikander, Tiina Nikkola, Anita Saaranen-Kauppinen.
- Hinta: 48 €, LTS:n jäsenet 43 €, opiskelijat 35 € (+ toimituskulut).
- Lisätietoja:
 - sisältö: Esa Rovio, puh. 050 4011 951; Taru Lintunen, puh. 014 260 2113 / 040 7532 158; Olli Salmi, puh. 050 3504 427.
 - kustantaja (LTS): teijo.pyykkonen@lts.fi / puh. 010778 6608 tai jari.kanerva@lts.fi / puh. 010 778 6607; www.lts.fi.